

Česká školní inspekce
Královéhradecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola, Hlušice, okres Hradec Králové

Adresa: 503 56 Hlušice 144

Identifikátor školy: 650 056 191

Termín konání inspekce: 20. – 23. říjen 2003

Čj.:	09-1075/03-5170
Signatura:	ki1zx101

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti základní školy, školní družiny a mateřské školy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům, ve školním roce 2003/2004,
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti ve skupině předmětů 1. stupně, na 2. stupni v českém jazyce, matematice a skupinách společenskovedných a přírodovědných předmětů, dále materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce mateřské školy a výchovně-vzdělávacích činností školní družiny vzhledem ke schváleným učebním dokumentům, v době inspekční činnosti,
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech a skupinách předmětů v základní škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- ❖ průběhu a výsledků výchovně-vzdělávacích činností ve školní družině vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- ❖ průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola, Hlušice, okres Hradec Králové sdružuje: mateřskou školu s kapacitou 34 dětí, základní školu s kapacitou 190 žáků, školní družinu s kapacitou 50 žáků, školní jídelnu mateřské školy s kapacitou 40 jídel a školní jídelnu základní školy s kapacitou 250 jídel.

Škola je od 1. ledna 2003 příspěvkovou organizací a zřizuje ji obec Hlušice, 503 56 Hlušice 51. Základní škola je plně organizovaná, společně se školní družinou a školní jídelnou se nachází na adrese 503 56 Hlušice 144. Na odloučeném pracovišti s adresou 503 56 Hlušice 169 je umístěna mateřská škola a školní jídelna mateřské školy.

V době inspekce se v devíti třídách základní školy učilo 169 žáků. Ve dvou odděleních školní družiny bylo zapsáno 50 pravidelně docházejících žáků a ve dvou třídách mateřské školy 34 dětí. Žáci 1. – 9. ročníku základní školy se učí podle vzdělávacího programu Základní škola, čj. 16 847/96-2, se zpracovanými pozdějšími doplňky, čj. 25 018/98-22. Pro děti z mateřské školy je zpracovaný školní vzdělávací program osobnostně zaměřený. Spádovou oblast školy tvoří obce Hlušice, Hlušičky, Janovice, Lužec nad Cidlinou, Nová a Stará Skřeněř, Starý Bydžov a Skochovice. Do základní školy dojíždí přibližně 55% žáků, někteří i z obcí mimo spádovou oblast.

Provoz školní družiny i mateřské školy vychází z potřeb rodičů, rovněž je ovlivněn dopravními spoji. Ve školní družině je stanoven ráno od 6:30 do 8:00 hodin a po skončení vyučování do 15:45 hodin. Provoz v mateřské škole se uskutečňuje od 6:00 do 16:00 hodin.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Základní škola

Ve školním roce 2003/2004 působí v základní škole třináct učitelů. Kromě dvou studujících na vysokých školách mají všichni ostatní učitelé vysokoškolské vzdělání zaměřené na učitelství pro první, nebo druhý stupeň základní školy. Rovněž ředitel školy a jeho zástupce

splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Výchovná poradkyně splňuje požadavky na délku praxe a vzdělání pro učitele základní školy, nikoliv požadavek na absolvování kvalifikačního studia pro funkci výchovných poradců.

Ředitel školy při sestavování učebního plánu usiluje o zajištění optimální aprobovanosti výuky jednotlivých předmětů, přesto čtyři učitelé s kvalifikací pro druhý stupeň učí na malou část svého úvazku na prvním stupni a dva učitelé bez vysokoškolského vzdělání na prvním i druhém stupni. Předměty jsou přidělovány tak, aby učitel vyučoval předmět obsahově či metodicky podobný (ruský jazyk - anglický jazyk, dějepis – vlastivěda, přírodopis – přírodověda), nebo předmět, pro který má předpoklady (německý jazyk). Učitelé odborně a pedagogicky způsobilí pro výuku na druhém stupni vyučují kromě výuky na druhém stupni v pátém a výjimečně i ve čtvrtém ročníku.

K datu 1. ledna 2003 zpracoval ředitel školy organizační strukturu školy, toto schéma se ověřuje a zatím se jeví jako funkční. Organizační struktura školy je přílohou Organizačního řádu školy pro pedagogické pracovníky. V tomto dokumentu jsou obecně zakotveny práva, povinnosti a odpovědnost pracovníků. Podrobněji jsou specifikovány v pracovních náplních jednotlivých pracovníků školy, v nich jsou rovněž stanoveny všechny kompetence vedoucích pracovníků. Právní subjekt sdružuje pět součástí, dvě z nich se nacházejí na odloučeném pracovišti, proto ředitel školy delegoval pravomoci na vedoucí jednotlivých pracovišť a úseků.

Vnitřní informační systém vychází z porad vedení školy, z provozních porad a z pravidelných jednání pedagogické rady. Učitelům jsou často předávány informace osobně, na nástěnkách ve sborovně jsou zveřejňovány plány i aktuální informace. Využívány jsou také třídní nástěnky a školní rozhlas. Informace na odloučené pracoviště mateřské školy a školní jídelny mateřské školy jsou předávány telefonicky, či je předává ředitel školy osobně.

Metodické orgány školy jsou ustanoveny, jejich vedení a kontrolu provádí zástupce ředitele školy. V základní škole na prvním stupni pracuje metodické sdružení učitelů prvního stupně, na druhém stupni předmětové komise. Jejich činnost je plánována, učitelé se zabývají problematikou výchovně-vzdělávacího procesu a vzájemně si předávají informace ze vzdělávacích akcí. Dvěma nekvalifikovaným učitelům sice nejsou určeni uvádějící učitelé, ale mohou se kdykoli obrátit na vedení školy či ostatní kolegy.

Ředitel školy je zkušený vedoucí pracovník, vytvořil efektivní systém vedení zaměstnanců. V oblasti pedagogických pracovníků je systém vedení založen na spolupráci s pedagogickou radou, s metodickými orgány i na osobním kontaktu se zaměstnanci, v oblasti nepedagogických pracovníků převažují osobní jednání.

Ředitel i jeho zástupce provádějí kontrolní činnost. Plán kontrolní činnosti je součástí Pracovního plánu školy na školní rok 2003/2004, jsou v něm uvedeny sledované oblasti i odpovědnost. Vedení školy se zaměřuje na úroveň zápisů v povinné dokumentaci, kontrolu tematických plánů, zabývá se kontrolou písemných prací, hospitační činností, kontrolou dodržování dozorů apod. Ve školním roce 2002/2003 realizoval ředitel školy dvacet čtyři hospitace, zástupce ředitele osm. Pro hospitační činnost mají stanoveny oblasti a jevy, na něž se zaměřují, záznamy z hospitací jsou vedeny. Ředitel školy provádí podrobnou analýzu a vyvozuje ze závěrů opatření, zástupce ředitele vede kontrolní činnost více neformálně. V průběhu inspekce byla sledována hospitační činnost obou vedoucích pracovníků, pohospitační rozbor vedl ředitel školy korektně a s erudicí, zástupce ředitele méně erudovaně. Provoz školy je vedením průběžně kontrolován.

Výsledky zjišťované kontrolami a hospitacemi ředitel školy hodnotí a poznatky využívá při organizování, řízení a plánování práce. Obsah i forma zpracování dokumentace školy v povinné i fakultativní části odpovídá potřebám venkovské školy. Opatření jsou přijímána, se

závěry jsou zaměstnanci seznamováni osobně, či při jednáních pedagogické rady, nebo při provozních poradách.

Vedení školy se zabývá i plánováním v oblasti lidských zdrojů. V posledních letech byl pedagogický sbor značně obměněn, byli přijati mladí učitelé, nadále však přetrvává dojíždění většiny pedagogů. Ředitel školy oznámil, že v letošním školním roce ukončí své působení ve funkci a odejde do důchodu. Vedení školy monitoruje počet budoucích žáků ještě před zápisem do prvních tříd, spolupracuje v této oblasti i s okolními obcemi. Pro případ nenadálého zastupování si vytvořili seznam učitelů – důchodců.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků ředitel školy podporuje, v současné době si dva učitelé doplňují kvalifikaci studiem na vysokých školách. Učitelé se mohou účastnit vzdělávacích akcí podle potřeb školy i z hlediska prohloubení své odbornosti, ovšem s ohledem na provozní a finanční možnosti školy. Přednost je dáována uceleným vzdělávacím cyklům.

Hodnocení práce zaměstnanců se vedení školy zabývá, např. při přiznávání osobních příplatků a odměn, při analýzách kontrolní činnosti či dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, při plánování, při zpracovávání výroční zprávy aj. Kritéria pro přiznání nadtarifních složek platu jsou zpracována. Sebehodnocení provádějí jednotliví učitelé v rámci pohospitačních rozhovorů.

Školní družina

Výchovně-vzdělávací činnosti školní družiny (dále ŠD, nebo družina) zajišťují v tomto školním roce dvě vychovatelky, jedna odborně a pedagogicky způsobilá pracuje na plný pracovní úvazek a druhá bez odborné a pedagogické způsobilosti pouze na úvazek šest hodin týdně. Kvalifikovaná vychovatelka má víceletou praxi, je velmi dobrou organizátorkou, při všech činnostech spolupracuje se svou kolegyní a v případě potřeby jí pomáhá. Nekvalifikovaná vychovatelka působí v družině v době, kdy je zde nejvíce žáků, to je v době oběda a bezprostředně po něm. Jednou týdně zabezpečuje po odpoledním vyučování zájmovou činnost. Vedoucí vychovatelka nebyla ředitelem školy jmenována.

Řád školní družiny je funkční, je vypracován v souladu s platnou legislativou. Rodiče, či zákonní zástupci žáků mají možnost se s ním seznámit, neboť je vyvěšen na přístupném místě. Kvalifikovaná vychovatelka vypracovala roční plán činností ŠD.

Obě vychovatelky jsou členkami metodického sdružení učitelů 1. stupně, s učitelkami jsou v každodenním kontaktu. Vedení školy nerealizovalo v tomto školním roce ani v minulém v družině žádnou hospitaci, vzhledem k velikosti školy má však o jejích činnostech přehled. Vychovatelky se zúčastňují dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

Mateřská škola

Výchovně-vzdělávací činnost mateřské školy zajišťují vedoucí učitelka a dvě učitelky. Všechny učitelky mateřské školy splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, mají dlouholetou pedagogickou praxi a pracují na plný úvazek. Kolektiv je stabilizovaný, učitelky přistupují profesionálně k plnění pracovních povinností. Z organizačního řádu vyplývá, že řediteli školy je přímo podřízena vedoucí učitelka, která zodpovídá za provoz mateřské školy. Vedoucí učitelka doložila veškerou dokumentaci odloučeného pracoviště. Byly předloženy pracovní náplně zaměstnanců školy, jmenování vedoucí učitelky, přenesení kompetencí na vedoucí učitelku, vnitřní a školní řády atd. Informace zaměstnancům předává vedoucí učitelka ústní formou a další získávají při jednáních pedagogické rady a při provozních poradách.

Hodnocení kvality výchovně-vzdělávací činnosti je prováděno bezprostředně po orientačních vstupech a hospitacích, při pedagogických radách. Kontrolní činnost vedoucí učitelky je

zakotvena v plánech hospitací a kontrol, uskutečňuje se převážně formou orientačních vstupů. Závěry z hospitací byly doloženy prokazatelným způsobem, i když jejich frekvence byla velmi nízká. Kontrola dodržování pracovních povinností provozních zaměstnanců je prováděna v běžném denním kontaktu.

Vedoucí učitelka soustavně sleduje moderní trendy v předškolním vzdělávání a motivuje učitelky k zapojení do dalšího vzdělávání v pedagogickém centru. Účast na vzdělávacích akcích vychází z finančních možností školy. Pedagogické pracovnice absolvovaly vzdělávání zaměřené na oblasti předškolní výchovy - „Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání“. Rovněž studují odbornou literaturu, získané nové poznatky si vzájemně předávají a uplatňují je ve výchovně-vzdělávacím procesu.

Personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti základní školy, školní družiny a mateřské školy jsou hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Základní škola

Komplex školy tvoří původní budova z roku 1940, přístavba z roku 1991, spojená s původní budovou, a samostatný přízemní pavilon, v němž je umístěna mateřská škola.

V základní škole se nachází pět učeben prvního stupně a čtyři druhého stupně, většinou jsou značně prostorné. Samostatné odborné učebny jsou zbudovány pro fyziku a chemii, německý jazyk, anglický jazyk, výpočetní techniku a specifickou přípravu dívek (školní kuchyňka). V budově se dále nacházejí školní dílna, školní knihovna a tělocvična. Kabinety mají učitelé přírodopisu, fyziky, chemie, společný je kabinet pro učitele českého jazyka, dějepisu a tělesné výchovy a další pro učitele prvního stupně. V budově je dostatek místa, je udržována v čistotě, ale některé prostory školy vyžadují rekonstrukci, např. sociální zařízení, převlékárna dívek aj.

Pro všechny sledované předměty byli žáci vybaveni učebnicemi, někdy i pracovními sešity.

Učebny na prvním stupni jsou esteticky upravené, k relaxaci žáků slouží koberce. Některé učebny na druhém stupni, přestože byly čisté a upravené, nepůsobily estetickým dojmem, neboť jsou zařízeny většinou opotřebovaným nábytkem, někde pouze jedné velikosti. V odborných učebnách a téměř ve všech kmenových třídách na druhém stupni jsou nainstalovány soupravy televizoru s videorekordérem. Až na výjimky jsou okna ve třídách opatřena žaluziemi proti oslunění.

Odborná učebna chemie je velmi dobře vybavená, je prostorná, do žakovských lavic vede rozvod vody a plynu. Ten však není připojen, při demonstračních a žakovských pokusech jsou používány lihové kahany. V přední části učebny se nachází digestoř (nefunkční). Ze sledovaných předmětů na druhém stupni probíhala v odborné učebně výuka chemie, ostatní předměty byly vyučovány v kmenových třídách. Tělocvična je menších rozměrů a je vybavena základním nářadím a náčiním. Okna a topná tělesa jsou opatřena kryty.

V kabinetech je umístěno dostatečné množství i sortiment pomůcek a potřeb, ty jsou podle možností inovovány. Z audiovizuálních pomůcek mají vyučující prvního stupně k dispozici keyboard, přehrávače, televizory a videorekordér. K podpoře výuky sledovaných předmětů mohou využívat obrazový materiál, nástěnné tabule, folie na zpětný projektor, videokazety, dvojrozměrné a trojrozměrné pomůcky. Učitelé českého jazyka a společenskovedních předmětů mají k dispozici slovníky, pravidla, jazykové příručky, další literaturu, dostatek map pro výuku dějepisu, učitelé přírodovědných předmětů ukázky přírodnin a laboratorní potřeby

pro provádění pokusů. Didaktická technika je zastoupena sedmi zpětnými projektory a pěti diaprojektory.

Plánem údržby a kontrolní činnosti materiálně-technického zázemí se vedení školy zabývá v dokumentu Koncepční záměry 2001 - 2005. Každoročně je tento plán předkládán k projednání zřizovateli a postupně je podle finančních možností plněn. Po velkých investičních akcích v minulých letech - kotelna, výměna oken v části budovy, zařízení učebny výpočetní techniky, jsou v letošním roce prostředky věnovány na zakoupení školního nábytku a hlavně na výměnu zařízení školní jídelny.

Z vybavení školy je využívána širší veřejností tělocvična (aerobic žen, volejbal a fotbal mužů v zimním období).

Školní družina

Školní družina využívá pro svou činnost vlastní prostory v prvním patře školy, zde spojením dvou místností vznikla herna dostatečně velká pro činnost jednoho oddělení. Po obědě a po odpoledním vyučování, kdy funguje činnost dvou oddělení, jsou využívány především odpočinkové areály u školy, při nepříznivém počasí žáci jednoho oddělení pobývají v některé kmenové učebně, nebo ve cvičné kuchyni, v počítačové učebně, ve školní dílně, v tělocvičně či jinde. V herně je oddělena část pracovní, zde probíhá zájmová činnost, příprava na vyučování, a část odpočinková, využívaná k relaxaci, ke hrám apod. Herna je vybavena účelně. Stoly a židle různých velikostí jsou uspořádány tak, aby umožňovaly komunikaci žáků a jejich spolupráci. Do herny není zavedena tekoucí voda.

Ve školní družině je k dispozici dostatek hraček, konstrukčních stavebnic, společenských a didaktických her, výtvarného materiálu, dětských knih apod. Na jejich obměnu zřizovatel pravidelně přispívá, zajišťuje ji kvalifikovaná vychovatelka, ta rovněž získává některé materiály od rodičů či sponzorů. Pokud nějaké vybavení v ŠD chybí, např. na sportovní či hudební činnost, půjčují si je vychovatelky z kabinetů školy. Výkresy a výrobky žáků, květiny dotvářejí hezké, pedagogicky podnětné prostředí herny.

Mateřská škola

Prostorové zázemí mateřské školy vyhovuje podmínkám provozu a stanoveným pedagogickým cílům. Děti mají k dispozici herna a třídu, která slouží zároveň jako ložnice, sociální zařízení a šatnu. Sociální zařízení koresponduje s počtem dětí zapsaných v mateřské škole. Vybavení nábytkem je funkční. Nábytek je uspořádán tak, aby poskytoval dětem podnětné prostředí pro hru, ale rezervou i nadále zůstává vybavení některých hracích koutků.

Ve třídě je zařízena dětská knihovna, bohatě zásobená knihami. Vybavení hračkami a pomůckami je v souladu s počtem dětí a jejich věkem, průběžně je doplňováno podle finančních možností provozovatele školy. Pomůcky a hračky jsou dětem volně přístupné. Škola disponuje dostatečným množstvím materiálu pro pracovní a výtvarné činnosti. Vybavení audiovizuální technikou odpovídá potřebám dětí. V průběhu inspekce byly pomůcky využívány promyšleně (radiomagnetofon, výtvarný materiál, knihy ap.). Učitelská knihovna obsahuje řadu současných moderních publikací.

Všechny prostory mateřské školy jsou udržované v naprosté čistotě a pořádku. Výzdobu tvoří především výrobky dětí, které aktuálně vypovídají o probíhajících činnostech v mateřské škole.

Vedoucí učitelka mateřské školy pravidelně kontroluje využívání pomůcek ve výchovně-vzdělávací práci.

Materiálně-technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti v základní škole, ve školní družině a v mateřské škole jsou hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací programy

Škola vyučuje podle vzdělávacího programu Základní škola, čj. 16 847/96-2, včetně úprav a doplňků, čj. 25 018/98-22. Ve škole jsou umístěni čtyři integrovaní žáci se specifickými vývojovými poruchami učení (ve 4., 6., 7. a 8. ročníku). Všichni žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají vypracovaný individuální vzdělávací plán. Ve sledovaných hodinách nebyly zaznamenány problémy s jejich začleněním do výuky. Individuální vzdělávací programy pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou zpracovány kvalitně, chybí pouze podpis pracovníka PPP.

Vzdělávací program je realizován v souladu s potřebami žáků základní školy.

V učebním plánu základní školy platném pro školní rok 2003/2004 bylo zjištěno, že celkový počet hodin předmětu výtvarná výchova, stanovený zvoleným vzdělávacím programem od 6. do 9. ročníku minimálně na šest hodin, je v IX. třídě o jednu hodinu nižší.

Kontrolovaná povinná dokumentace prvního i druhého stupně je vedena na předepsaných tiskopisech, průkazně zachycuje průběh vzdělávání. Při jejím vyplňování se občas vyskytují drobné nedostatky a opravy údajů, prováděné nestandardním způsobem.

Sestavený učební plán pro školní rok 2003/2004 není v souladu s učebním plánem zvoleného vzdělávacího programu. Škola využívá platné učební osnovy.

Povinná dokumentace základní školy je vedena průkazným způsobem.

Při kontrole naplňování učebních osnov ředitel školy využívá hospitační činnost, sleduje časové i obsahové plnění tematických plánů vyučujících. Další formou kontroly jsou zápisy z jednání metodického sdružení a předmětové komise. Plnění učebních osnov je pravidelně sledováno při každém jednání pedagogické rady.

System kontrol naplňování učebních osnov je funkční a účinný.

Mezi dokumenty, které upravují organizaci výchovně-vzdělávacího procesu školy, patří rozvrh hodin, vnitřní řád školy a provozní řády odborných učeben.

Kontrolou rozvrhu hodin pro školní rok 2003/2004 bylo zjištěno, že při jeho sestavení bylo nutné vycházet z jízdních řádů dopravců (dojíždějící žáci) a došlo k nedodržení délky přestávek. Po druhé vyučovací hodině je přestávka patnáctiminutová, ostatní přestávky jsou pětiminutové. Mezi dopoledním a odpoledním vyučováním je přestávka v délce padesát pět minut.

Vnitřní řád školy splňuje všechny náležitosti v souladu s platným právním předpisem.

Vnitřní informační systém je založen na osobním jednání, důležité informace žákům předávají třídní učitelé, využívány jsou nástěnky ve třídách a na chodbách, případně školní rozhlas.

Rodiče jsou informováni o prospěchu a chování svých dětí prostřednictvím notýsků a žákovských knížek. Škola organizuje každoročně dvě třídní schůzky, vždy po jednání pedagogické rady, a dva konzultační dny měsíc před konáním schůze pedagogické rady.

Ke své prezentaci využívá škola vlastní Zpravodaj, který je rozesílán do každé rodiny a veřejně distribuován v prodejnách v Hlušicích, Starém Bydžově a Lužci. Údaje o akcích školy jsou i na webových stránkách obce.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu školy vůči žákům je funkční (kromě délky přestávek).

Výchovná poradkyně základní školy vykonává tuto činnost již sedmým rokem. Podle pracovní náplně se věnuje metodické a informační činnosti, podílí se i na zajišťování péče o žáky se specifickými vzdělávacími potřebami, tj. s výukovými i výchovnými problémy, dále se věnuje profesní orientaci žáků a specifickým oblastem prevence závadových forem chování žáků. Druhým rokem se vzdělává v Pedagogickém centru Hradec Králové v kurzu pro výchovné poradce, kvalifikační studium výchovného poradenství neabsolvovala. Pracuje plánovitě, spolupracuje se zákonnými zástupci žáků, Pedagogicko-psychologickou poradnou Hradec Králové, Střediskem výchovné péče Dětského diagnostického ústavu Hradec Králové a sociálním a správním odborem Městského úřadu Nový Bydžov.

Učitelé mají přehled o žácích se specifickými poruchami učení a při vyučování se jim dle potřeby individuálně věnují. Pro žáky se specifickými poruchami učení zabezpečuje škola reedukaci, realizují ji tři proškolené asistentky. Je veden přehled o vycházejících žácích a jejich zájmu o budoucí uplatnění. Aktuální informace z oblasti výchovného poradenství jsou žákům předávány včas.

Škola má zpracované dva materiály z oblasti prevence: Plán protidrogové prevence – školní rok 2003 – 2004 a Prevence šikany – školní rok 2003 - 2004. Minimální preventivní program sociálně patologických jevů jako sjednocující materiál pro tyto činnosti zpracován není. Ojedinelé problémy z této oblasti jsou řešeny okamžitě.

Výchovné poradenství plní své úkoly a vhodně doplňuje výchovně-vzdělávací činnost školy.

První stupeň základní školy

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině předmětů

K posouzení úrovně výchovně-vzdělávací činnosti byly uskutečněny hospitace ve všech pěti třídách 1. – 5. ročníku. Sledováno bylo vyučování českého jazyka, matematiky, prvouky, přírodovědy, vlastivědy, hudební a tělesné výchovy.

Plánování a bezprostřední příprava na výuku v době konání inspekce byla ze strany vyučujících pečlivá. Učitelé mají zpracované roční tematické plány, rozplánování po měsících vychází z používaných učebnic. Kontinuita učiva je zajištěna. Drobné závady byly zjištěny v nerovnoměrném rozložení zeměpisného a dějepisného charakteru učiva a v jeho částečné duplicitě ve vlastivědě 4. a 5. ročníku. Časová dotace jednotlivých předmětů odpovídá ve všech třídách předepsaným hodnotám. Proporcionalita mezi jednotlivými složkami českého jazyka: čtením a literární výchovou, slohovým výcvikem, psaním a složkou jazykovou, v matematice mezi učivem aritmetiky a geometrie, je dodržována. Kontrolou bylo zjištěno průběžné plnění učebních osnov.

Ve třídách prvního stupně učí ve sledovaných předmětech osm učitelů. Podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku na tomto stupni školy splňují čtyři učitelé, další učitelé mají odbornou a pedagogickou způsobilost pro výuku předmětů na druhém stupni a jedna vyučující s ukončeným středoškolským vzděláním v současnosti studuje učitelství na vysoké škole. Ředitel školy přiděluje předměty dle odbornosti i zaměření jednotlivých vyučujících i možností školy. Absence odborné a pedagogické způsobilosti vyučujících nesnižovala celkovou úroveň výuky, naopak pozitivně se projevovala pedagogická praxe zkušených učitelů i kreativita mladých. Učitelé většinou přihlíželi při výběru metod a forem práce ke specifickým potřebám žáků mladšího školního věku.

Učebny jsou prostorné, někde vybavené žaluziemi k zlepšení oční a tepelné pohody žáků. Jsou zde umístěny relaxační koberce, názorné učební pomůcky a nástěnné přehledy učiva, hudební nástroje i audiovizuální pomůcky, které byly při výuce využívány. Estetická úroveň

učeben je pěkná, přestože žákovský nábytek je starý, v některých učebnách pouze jednoho velikostního typu, což neodpovídá tělesným proporcím některých žáků.

Obsah vyučovacích hodin byl specifikován podle charakteru jednotlivých předmětů, probíraných témat, znalostí, manuálních dovedností žáků i materiálních a prostorových možností školy. Učitelé dbali na aktivní zapojení žáků ve všech fázích výuky. Navštívené hodiny byly řízeny účelně, pokyny vyučujících byly jasné a srozumitelné. V začátcích vyučovacích hodin učitelé žákům zpravidla oznámili program hodiny, někdy využili i vstupní motivaci. V průběhu výuky motivovali žáky uznáním, oceněním práce, povzbuzením či pochvalou.

Kvalita výuky v hospitovaných hodinách se lišila v závislosti na invenci, kreativitě a pedagogických zkušenostech jednotlivých vyučujících. Sledované vyučovací hodiny měly ve většině případů promyšlenou strukturu, stanovené úkoly a cíle byly reálné a odpovídaly aktuálnímu složení tříd. Ojedinele v závěru některých vyučovacích jednotek nezbyl čas na celkové shrnutí a zopakování probraného učiva.

V naukových předmětech byl uplatňován nejenom frontální způsob výuky s využitím výkladu i řízeného rozhovoru učitelů se žáky, ale objevila se i kombinace se skupinovou prací žáků a prací ve dvojicích. Při opakování i vyvození nového učiva byly zařazovány náměty z učebnic, pracovních sešitů či nakopírovaných materiálů. Samostatná práce žáků, diferencovaná podle jejich schopností a předpokladů, se ve výuce neobjevila. Skupinové práce žáků, soutěže řad, využívání mezipředmětových vztahů byly zařazovány poměrně často. Důsledně byly využívány názorné pomůcky, většinou dvojrozměrné.

Ve všech sledovaných předmětech s výchovným zaměřením převažovaly praktické činnosti nad teorií. Kvalitu vzdělávání v hudební výchově ovlivňovala kromě jiných faktorů i celková muzikálnost učitelky i žáků. Vedle zpěvu žáků byla zařazována i hra na tělo, hlasová výchova, dechová, artikulační a rytmická cvičení. Učitelka doprovázela zpěv žáků na keyboard. Zpěv byl často zařazován jako relaxační forma v předmětech naukových nebo jako motivační prvek na úvod či závěr vyučování. Vyučování tělesné výchovy probíhalo vzhledem k chladnému počasí v tělocvičně. Podle ročního období byla výuka zaměřena na míčové hry, cvičení obratnosti i síly a akrobatická cvičení. Učitelé dbali na využívání správné povelové techniky, dodržení zásad bezpečnosti i dostatečnou pestrost výuky. Spolupráce i souhra všech zúčastněných probíhala většinou bez závad, žáci cvičili s chutí, jejich pohybová zdatnost byla velmi dobrá, problémy se však objevily s kázní některých žáků a nesprávnou technikou provádění cvičebních tvarů.

Pedagogové učivo prakticky aplikují a usnadňují tak pochopení i žákům méně nadaným. Většina z nich přistupuje individuálně k žákům problémovým, k žákovi se specifickou vývojovou poruchou učení či žákyni se zdravotním oslabením. Učitelé střídali rozmanité vyučovací metody, řada vyučovacích jednotek se vyznačovala dynamičností, hodiny byly efektivní. Relaxační činnost ve vyučovacích jednotkách zařazovali vhodně vzhledem k únavě žáků. Používané relaxační prvky dostatečně posilovaly pozornost žáků a pozitivně ovlivňovaly jejich vnímavost. Ve vyučování byly dodržovány psychohygienické zásady. Časové rozvržení jednotlivých předmětů v rámci dnů školního týdne odpovídá potřebám žáků mladšího školního věku. Z hlediska psychohygieny školního dne jsou nevhodné krácené přestávky mezi učebními hodinami.

Komunikace mezi učiteli a žáky byla založena na vzájemné důvěře. Žáci většinou respektovali dohodnutá pravidla jednání a chování, v převážné míře pracovali snaživě, projevovali pozitivní vztah k výuce. Verbální i neverbální projev učitelů byl přirozený a přátelský, ústní projev žáků vykazoval nedostatky z hlediska společenského vystupování, někteří žáci se vyjadřovali neobratně, jiní měli projev málo kultivovaný.

Výkony žáků učitelé průběžně hodnotili, rovněž tak ověřovali pochopení probíraného učiva. Při samostatné práci poskytovali žákům v případě potřeby pomoc, oceňovali jejich snahu a zlepšení. Písemné projevy žáků jsou v českém jazyce a matematice pravidelně kontrolovány a opravovány, v ostatních předmětech jsou sešity namátkově podepisovány vyučujícími.

Při hodnocení v předmětech naukových i s výchovným zaměřením učitelé hodnocení zdůvodňovali. Sebehodnocení žáků v době konání inspekce nebylo zaznamenáno. Ústní klasifikační zkoušení bylo zařazeno pouze ojediněle. V notýscích a žákovských knížkách mají žáci dostatek známek z naukových i výchovných předmětů.

Učitelé vytvářejí pracovní návyky žáků (např. držení psacího náčiní, sklon sešitů, úpravu písemností, pracovního místa). Vedou žáky k dodržování zásad psychohygieny. Ve všech předmětech jsou cíleně budovány klíčové kompetence žáků, žáci jsou vedeni k systematické práci, je podporován zdravý životní styl a environmentální výchova.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech v 1. - 5. ročníku jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Druhý stupeň základní školy

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce

V průběhu inspekční činnosti se hospitace uskutečnily v hodinách jazykového vyučování a literární výchovy. Pro posouzení kvality výuky byly sledovány vyučovací jednotky ve všech třídách druhého stupně. Výuku zajišťuje jedna učitelka, která tento předmět vystudovala, a je tedy odborně a pedagogicky způsobilá pro výuku na tomto stupni školy. Tyto okolnosti pozitivně ovlivňovaly kvalitu výuky. Časová dotace hodin v 6., 7. a 8. ročníku je čtyři hodiny týdně, v 9. ročníku je posílena na pět hodin o hodinu z disponibilní dotace. Žáci 7. a 8. třídy, kteří mají hlubší zájem o literaturu a dějepis, si mohou rozšiřovat své znalosti ve volitelném předmětu společenskovědní seminář.

Pro časovou realizaci předmětu učitelka zpracovala tematické plány, ty jsou v souladu s učebními osnovami. Výchovně-vzdělávací cíle učitelka stanovila přiměřeně k aktuálnímu stavu tříd, ve sledovaných vyučovacích jednotkách byly plněny. Probírané učivo navazovalo na předcházející témata. Hodiny byly promyšlené a připravené. Učivo prezentovala vyučující po stránce věcné i odborné většinou správně.

Zhlédnuté vyučovací jednotky byly realizovány v kmenových učebnách, vybavených jen zřídka vhodným nábytkem, a učebními pomůckami. Učebny byly upravené a působily někde pedagogicky podnětně, jinde méně podnětně. Názorné pomůcky byly využívány kromě jedné hodiny poměrně málo, didaktická technika nebyla použita ani jednou. Nejčastěji žáci pracovali s učebnicemi a sešity.

Učitelka řídila výuku účelně, vyučovací čas byl využíván efektivně. Ve dvou vyučovacích jednotkách převládala frontální forma výuky, doplněná dialogickou metodou. Žákům byly jazykové poznatky prezentovány formou výkladu. Ve zbývajících hodinách byly posíleny aktivní činnosti žáků – samostatná práce s Pravidly českého pravopisu, skupinová práce, samostatná četba aj. Učitelka důsledně provádí nácvik a prověřování pravopisných jevů formou krátkých pravopisných cvičení, která píše žáci téměř každou hodinu, kontrolních diktátů a kontrolních slohových prací. Po napsání pravopisných cvičení následovala zpětnovazební kontrola. Učitelka žáky vede k systematizaci poznatků. Výuka se odvíjela přiměřeným tempem, žádná relaxace nebyla cíleně zařazena. Ve struktuře vyučovacích jednotek bylo málo času věnováno shrnutí učiva (kromě jedné hodiny). Ve sledovaných hodinách byl patrný individuální přístup k žákům se specifickými vzdělávacími potřebami.

V úvodu výuky učitelka seznámila žáky s cílem hodiny, někdy zařadila i úvodní motivaci. Větší časový prostor věnovala průběžné motivaci, realizované nejčastěji pochvalou či povzbuzením. Většina žáků pracovala aktivně, se zájmem.

Při výuce panovala velmi dobrá pracovní atmosféra. Žáci akceptovali stanovená pravidla chování i komunikace. Ve vyučovací jednotce, v níž převažovala skupinová a samostatná práce, měli žáci možnost vyjadřovat své názory, učili se argumentovat i vzájemně se tolerovat. Oproti vrstevníkům v jiných školách byli žáci komunikativnější, zpravidla hovořili ve větách, ne vždy užívali spisovný jazyk. Tato skutečnost byla učitelkou tolerována.

Ve všech zhlédnutých hodinách učitelka žáky průběžně hodnotila, podporovala jejich sebereflexi. Klasifikační zkoušení se neuskutečnilo, na závěrečné zhodnocení práce, kromě jedné vyučovací jednotky, nezbyl čas.

Vedení školy spolu s učitelkou českého jazyka analyzují čtvrtletní kontrolní slohové práce žáků 6. – 9. ročníku (není písemně zdokumentováno).

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice

V průběhu inspekční činnosti byly navštíveny vyučovací jednotky matematiky ve všech ročnících druhého stupně. V učebním plánu školy pro letošní školní rok jsou předmětu přiděleny ve všech ročnících čtyři hodiny týdně. Vyučující mají kvalitně zpracované tematické plány, které vycházejí z učebních osnov a zachovávají návaznost učiva. V době inspekce byly učební osnovy průběžně plněny, bezprostřední příprava vyučujících na jednotlivé hodiny byla kvalitní.

Oba vyučující, kteří výuku matematiky zajišťují, splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku na druhém stupni a mají předmět ve své aprobaci. Sledované hodiny byly vedeny věcně i odborně správně.

Výuka předmětu probíhá v kmenových třídách, samostatná odborná učebna matematiky ve škole není. Jednotlivé učebny se svým vybavením značně liší. V některých byl k dispozici zpětný projektor, nástěnné tabule s matematickými náměty, jinde bylo jen základní vybavení. Celkově byla estetická úroveň učeben spíše průměrná než nadprůměrná. Všichni žáci používali moderní učebnice, doplněné sbírkami úloh a dalším příkladovým materiálem. Materiální podpora výuky matematiky byla na dobré úrovni.

Sledované hodiny byly dobře strukturované a přehledné, učitelé střídali formy a metody práce. Převážně frontální výuku doplňovali samostatnou prací s diferencovaným zadáním úkolů, zařazen byl prodloužený výklad. Kontrola výsledků byla efektivní a rychlá, žáci měli možnost pracovat vlastním tempem. Výklad nového učiva probíhal za spolupráce žáků, vyučující dbali na přesnost formulací.

Vstupní motivaci vyučující nahrazovali stručným seznámením s cílem hodiny, závěrečné shrnutí a hodnocení vyučovací jednotky nebylo zaznamenáno. Oba učitelé žáky motivovali průběžně pochvalou či soutěživými formami práce, žáci byli v průběhu výuky aktivní. Atmosféra hodin byla pracovní a klidná, žáci dodržovali domluvená pravidla komunikace. Měli možnost vyjádřit svůj názor a věcně diskutovat. Hodnocení žáků bylo objektivní, založené na pozitivním přístupu a bylo zdůvodněné.

Kontrolou písemností a pohovorem s vyučujícími bylo zjištěno, že analýzu výsledků výuky matematiky provádějí systematicky. Využívají hlavně rozbory písemných prací, zjištěné nedostatky ve vědomostech žáků odstraňují dalším procvičováním příslušných matematických dovedností a vědomostí.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině společenskovedných předmětů

Hospitační činnost byla realizována ve vyučovacích jednotkách dějepisu a občanské výchovy v 6. – 9. ročníku. Výuku těchto předmětů zajišťují tři učitelky, všechny jsou odborně i pedagogicky způsobilé pro výuku na druhém stupni školy. Minimální časová týdenní dotace dějepisu je navýšena a činí ve všech ročnících dvě hodiny týdně, občanská výchova je vyučována jednu hodinu týdně. Odborná a pedagogická způsobilost vyučujících pozitivně ovlivňovala kvalitu výuky. Žáci 7. a 8. ročníku mají možnost si zvolit společenskovední seminář jako volitelný předmět.

Učitelky zpracovaly pro oba předměty tematické plány, výuka byla s nimi v souladu. Výchovně-vzdělávací cíle jednotlivých hodin byly stanoveny přiměřeně k aktuálnímu stavu tříd. Probírané učivo dějepisu navazovalo na témata předcházející, v občanské výchově učitelka využila jednak poznatky žáků z jiných předmětů a zájmových oblastí, jednak regionální tematiku žákům blízkou. Učitelky prezentovaly učební látku věcně i odborně správně. Sledované hodiny byly připravené, některé velmi pečlivě.

Vyučovací jednotky probíhaly v kmenových třídách, ty svou velikostí a vybavením umožňují, aby byla výuka realizována v souladu se zásadami psychohygieny. Při výuce bylo poskytováno žákům dostatečné množství názorných pomůcek - mapy, atlasy, učebnice, další publikace, nakopírované obrázky a texty. Didaktická technika využita nebyla.

V hodinách dějepisu převládala frontální forma výuky, založená na výkladu nového učiva a doplňovaná dalšími aktivitami žáků – studiem obrazového materiálu a map, samostatnou prací s učebnicí či jinými publikacemi, prací ve dvojicích aj. Zejména jedna učitelka pomocí řízeného zapojovala žáky do výkladu, učila je pracovat s pojmy a historicky myslet. Vyučovací jednotky občanské výchovy byly z hlediska využitých metod a forem práce pestré, převažoval činnostní ráz, aktivní přístup žáků a velmi dobrá vzájemná spolupráce žáků mezi sebou i žáků s učitelkou. Vyučovací čas byl využíván efektivně. Výuka se odvíjela přiměřeným tempem, a přestože nebyla cíleně zařazena žádná relaxace, žáci díky střídání různých metod práce měli možnost si oddechnout. V polovině vyučovacích jednotek chybělo závěrečné shrnutí učiva.

Učitelky zařadily do některých hodin vstupní motivaci, více pozornosti však věnovaly motivaci průběžné. V úvodu hodin občanské výchovy seznámila dvojice žáků spolužáky s aktualitami z různých oblastí života, poté následovalo jejich hodnocení jak po stránce obsahové, tak i formální. V obou předmětech byly využívány mezipředmětové vztahy i životní zkušenosti žáků. Ve vyučovacích jednotkách, v nichž byla zařazena skupinová či párová práce, se žáci učili týmové spolupráci, zpravidla měli i větší časový prostor pro vyjadřování svých názorů a na diskusi.

Při výuce panovala velmi dobrá pracovní atmosféra. Žáci akceptovali stanovená pravidla chování i komunikace s vyučujícími. Učitelky rozvíjely jejich komunikativní schopnosti a dovednosti žáků, méně se zabývaly jejich spisovným vyjadřováním.

Klasifikační zkoušení bylo zařazeno do jedné ze zhlédnutých hodin, hodnocení odpovídalo předvedeným výkonům. Při dílčích hodnoceních činností učitelky vedly žáky k vzájemnému hodnocení i k sebereflexi.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve společenskovedních předmětech jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině přírodovedných předmětů

Hospitace byly uskutečněny v předmětu přírodopis v šestém, osmém a devátém ročníku a v předmětu chemie v osmém a devátém ročníku. Časová dotace těchto předmětů je

v souladu s učebním plánem zvoleného vzdělávacího programu. V letošním školním roce není zaveden žádný volitelný či nepovinný předmět ani zájmový útvar, kde by žáci mohli své znalosti v této oblasti dále rozvíjet. Vyučující mají přehledně zpracované tematické plány, učební osnovy jsou plněny, duplicita učiva v jednotlivých ročnících nebyla zjištěna. Počet zařazených laboratorních prací je dostatečný. Stanovené výukové cíle byly přiměřené, učitelé dbali na návaznost učiva.

Přírodopis a chemii vyučují dva učitelé, kteří splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti a mají předměty ve své aprobaci. Hospitované hodiny byly vedeny s velkým přehledem a vysokou odborností.

Výuka chemie probíhala v dobře zařízené odborné učebně, přírodopis je vyučován v jednotlivých třídách, které jsou svojí podnětností a estetickým vzhledem průměrné. Vyučující mají možnost podpořit výuku pomůckami, kterých je v kabinetech v dostatečné množství. Ve většině sledovaných hodin byla názornost výuky zajištěna velmi dobře.

V jedné hodině chemie byly prováděny pokusy - oddělování směsí, v přírodopisu pozorování preparátu mikroskopem, v některých dalších hodinách žáci pracovali s ukázkami nerostů, obrazovými materiály a učebnicemi. Didaktická technika nebyla využita v žádné ze sledovaných hodin.

Úvodní motivaci většinou vyučující nahradili stručnou informací o průběhu hodiny a zapsáním cíle na tabuli, průběžné motivaci věnovali větší pozornost. V některých hodinách učivo vhodně aktualizovali, zapojovali do výuky žáky a tím spojovali teorii s praxí. V jedné hodině zůstalo učivo na teoretické úrovni. Ve většině sledovaných hodin byli žáci aktivní a výuku sledovali se zájmem.

Na vyučování byli oba učitelé velmi dobře připraveni, výběr učiva byl přiměřený věku žáků a jejich znalostem, navazoval na předchozí témata. Většina vyučovacích jednotek měla přehlednou a jasnou strukturu s převažujícím frontálním způsobem výuky, pouze jedna hodina chemie měla výrazně činnostní charakter. V dostatečné míře byla zařazována samostatná práce žáků s vyhledáváním informací v textech. Vyučovací čas byl využíván efektivně, méně pozornosti bylo věnováno relaxaci žáků.

Vzájemná komunikace byla ve většině navštívených hodin na velmi dobré úrovni, žáci dodržovali domluvená pravidla. Vyučující se snažili žáky přimět k samostatnému slovnímu projevu, ne vždy s úspěchem.

Hodnocení žáků při ústním zkoušení či orientačním zkoušení bylo objektivní, zdůvodněné a mělo motivační charakter.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v přírodovědných předmětech jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

K hodnocení výsledků vzdělávání škola nevyužívá standardizované testy, vlastní evaluační nástroje si nevytváří. Dle slov ředitele vedení školy sleduje výsledky kontrolních prací z českého jazyka a matematiky v 6. – 9. třídě, přijímacích zkoušek a výsledky žáků v soutěžích a naukových olympiádách. Výsledky kontrolních prací jsou s vyučujícími těchto předmětů analyzovány, v případě potřeby jsou učiněna odpovídající opatření. Nejsou o tom vedeny písemné záznamy. Ředitel školy poměrně často supluje za nepřítomné učitele, tyto hodiny využívá rovněž k ověřování znalostí žáků. S podrobnými rozbory výsledků přijímacích zkoušek seznamuje rodiče i širší veřejnost školní časopis Zpravodaj.

Celkově jsou průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve všech sledovaných předmětech a skupinách předmětů hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ SOUČÁSTÍ ŠKOLY

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávacích činností školní družiny

Realizace činností školní družiny

Do dvou oddělení ŠD bylo v době inspekční činnosti zapsáno celkem 50 pravidelně docházejících žáků z 1. – 4. třídy této základní školy. Do oddělení jsou rozděleni rovnoměrně podle věku. Protože mnoho žáků do školy dojíždí a někteří navštěvují různé zájmové útvary, dvě oddělení fungují pouze přes poledne a po skončení odpoledního vyučování do odjezdu autobusů. ŠD neorganizuje žádné zájmové kroužky, ale umožňuje žákům účastnit se zájmových útvarů organizovaných školou či jinými subjekty. V případě zájmu rodičů zajišťuje péči o žáky v době vedlejších prázdnin.

Výchovně-vzdělávací činnosti ŠD navazují na vzdělávací program základní školy činnostmi odpočinkovými, zájmovými i rekreačními. Poměrně velký časový prostor je určen pro přípravu na vyučování, realizovanou formou didaktických her, tematicky zaměřených vycházek, soutěží, nebo prací s počítači, v dílnách apod. Kontrolou Přehledů výchovně vzdělávací práce bylo ověřeno, že náplň činností je pestrá, je aktuálně přizpůsobena ročnímu období, počasí a individuálním potřebám žáků. Vychovatelky se řídí Plánem práce na školní rok, rozpracovaným do jednotlivých měsíců, ten je průběžně obohacován o další akce, které vychovatelky zařazují aktuálně. Vychovatelky jsou v každodenním kontaktu s třídními učitelkami i vedením školy. Spolupracují s nimi při organizování různých akcí, např. vystoupení žáků ke Dni matek. Některé akce organizují samostatně, jako např. vánoční a velikonoční dílny pro rodiče, vánoční vystoupení pro děti z mateřské školy aj.

Povinná dokumentace ŠD (přehled výchovně vzdělávací práce a docházkový sešit) je vedena pro obě oddělení, na předepsaných tiskopisech, nikoliv dostatečně průkazně. Přehled výchovně vzdělávací práce o denní výchovně-vzdělávací činnosti vypovídá pouze částečně, neboť vychovatelky jej nevyplňují dle Metodického pokynu k postavení, organizaci a činnosti školních družin, ale tak, jak byl formulován. Jako interní dokument ŠD jsou využívány zápisové lístky.

Realizace činností školní družiny je hodnocena jako velmi dobrá.

Organizace a průběh činností ve školní družině

Inspekční činnost byla realizována při činnostech zájmových, odpočinkových a rekreačních, při přípravě na vyučování. Tyto činnosti jsou v týdenní skladbě zaměstnání rovnoměrně zastoupeny, důraz je kladen na pobyt venku. Při odpočinkových a rekreačních činnostech měli žáci dostatek času k relaxaci po vyučování. Jednou probíhaly venku v odpočinkovém areálu u školy, kde mají žáci téměř ideální podmínky pro pohyb na čerstvém vzduchu, a jednou v herně. Věnovali se jednak hrám, řízeným vychovatelkou, a někteří spontánním aktivitám podle vlastního zájmu. Realizace zájmových činností byla rovněž sledována v obou odděleních, jednou se žáci zabývali výtvarnou činností, jednou se učili pracovat s počítači. Činnosti byly organizovány tak, aby žáci mohli pracovat individuálním tempem, aby mohli spolupracovat a vzájemně komunikovat, aby měli dostatek prostoru pro rozvoj fantazie a vlastní prožitek. Kdykoliv požádali, vychovatelky jim poskytly pomoc či radu. Zejména při činnostech na počítačích, kdy úroveň dovedností žáků byla rozdílná, působila vychovatelka jako jejich poradce. Zároveň nenásilnou formou ovlivňovala výběr činností, zejména her. Příprava na vyučování byla zorganizována jako soutěž s přírodovědnou tematikou, které se

zúčastnila věkově smíšená družstva. Žáci se učili vzájemné kooperaci, ale i toleranci. Ve sledovaných zaměstnáních byla zřetelná vyváženost spontánních a organizovaných činností.

Ke všem činnostem vychovatelky žáky vhodně motivovaly, většina z nich se s chutí do všech aktivit zapojovala. Poměrně často však docházelo k narušování činností postupnými odchody žáků. Vychovatelky i žáci se k sobě chovali ohleduplně a přátelsky, rovněž žáci mezi sebou, nedocházelo k projevům nevhodného chování.

Vychovatelky se snaží rozvíjet tvořivost žáků, podporovat jejich fantazii, pestrou nabídkou činností jim umožnit seberealizaci. Důkazem toho je rozmanitá výzdoba učeben a chodeb školy.

Režimové momenty v době oběda byly organizovány účelně.

Rodiče žáků, či jejich zákonní zástupci se nemusejí podílet na úhradě výdajů spojených s provozem školní družiny.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávacích činností školní družiny jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

Vzdělávací program je realizován v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

Kontrolovaná povinná dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání a výchovy.

Organizace výchovně-vzdělávací práce odpovídá specifickým cílům předškolního vzdělávání.

Systém kontroly plnění vzdělávacího programu je účinný.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

OPZ pedagogických pracovníků

Odborná a pedagogická způsobilost učitelek mateřské školy a jejich zájem o další odborný růst pozitivně ovlivňují úroveň výchovně-vzdělávací práce.

Spontánní činnosti a řízené činnosti

Dlouhodobým záměrem programu školy je vytvářet takové podmínky, aby dítě získalo fyzickou, psychickou i sociální samostatnost přiměřenou věku a základy kompetencí důležitých pro jeho další rozvoj a učení, pro život a vzdělávání. Školní vzdělávací program je zpracován podle zásad současného pojetí předškolní výchovy. Pedagogické záměry školního vzdělávacího programu jsou rozpracovány do třídních výchovně-vzdělávacích programů. Při jejich sestavování učitelky vycházely z místních podmínek i z potřeb a zájmů dětí.

Součástí vzdělávacího programu je činnost hudebně - pohybového kroužku.

Organizace řízených aktivit vycházela z připravovaného programu. Volné hry si děti vybíraly podle vlastního zájmu, určovaly si obsah a způsob provádění. Vhodně byly zařazeny výtvarné a pracovní aktivity. Při těchto činnostech byly rozvíjeny dovednosti dětí, upevňovány jejich

návyky a poznatky. Učitelky je vedly klidně, taktně usměřňovaly jejich spontánní projevy. Respektovaly osobní tempo dětí a ty měly možnost činnosti dokončit. Byl jim však dán menší prostor pro hru. Při ranních hrách převažovaly řízené činnosti nad spontánními.

Ve sledovaných řízených činnostech volily učitelky rozvoj řečových schopností a komunikativních dovedností, výtvarné a pohybové aktivity. Použité metody a formy vzdělávací činnosti, které učitelky volily v řízených činnostech (pohybové a jazykové činnosti), měly především frontální charakter. Při výtvarných činnostech učitelka uplatnila skupinovou formu práce, což jí umožnilo věnovat se ve zvýšené míře dětem s individuálním ohledem na jejich schopnosti a citlivě reagovat na jejich podněty. Při řízených činnostech učitelka promyslela strukturu jednotlivých aktivit, zvolené metody a formy práce odpovídaly stanoveným úkolům a věkové skladbě dětí. Zejména rozvoj jazykových dovedností měl vynikající úroveň.

Výchozí motivace všech řízených činností odrážela tématické zaměření týdne. Učitelky průběžně pozitivně povzbuzovaly děti k aktivní účasti v činnostech, oceňovaly snahu a posilovaly jejich sebedůvěru. V motivaci chybělo prožitkové učení. Při spontánních činnostech učitelky používaly motivaci v menší míře.

Průběh spontánních výchovně-vzdělávacích činností je hodnocen stupněm velmi dobrý.

Průběh řízených výchovně-vzdělávacích činností je hodnocen stupněm velmi dobrý.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

V průběhu výchovně-vzdělávací činnosti učitelky vytvářely výborné podmínky pro pohybový rozvoj dětí, a tím naplňují jeden z cílů koncepce školy. Učitelky promyšleně zařazovaly cvičení, v nichž si děti upevňovaly a rozvíjely dovednosti v oblasti jemné a hrubé motoriky. Cíleně byly rozvíjeny sebeobslužné dovednosti, zdvořilostní návyky i pozitivní sociální vztahy dětí. Při hrách, programově řízených činnostech, ale i při režimových momentech učitelky podporovaly jejich řečové dovednosti a vyjadřování. Učily děti zacházet s výtvarným, pracovním i přírodním materiálem. Při pohybových, výtvarných a dramatických činnostech děti dokázaly uplatnit fantazii i tvořivost.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávacích činností jsou celkově hodnoceny stupněm velmi dobrý.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Soulad rozhodnutí o zařazení do sítě škol se zřizovací listinou

Údaje uvedené v rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení nejsou v úplném souladu se zřizovací listinou. Ve zřizovací listině jsou jako součásti školy uvedeny mimo jiné školní družina a školní klub, v rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení je uvedena pouze školní družina. V době inspekční činnosti školní klub nepracoval.

Další aktivity školy

Škola umožňuje žákům účastnit se řady soutěží sportovního i vědomostního zaměření. Výborných výsledků dosahují mladí šachisté, kteří se zúčastňují turnajů Regionální žakovské ligy i turnajů nadregionálního významu. Úspěšní jsou žáci školy i v kolektivních sportech – basketbal, volejbal a fotbal. Nejlepší výsledky ve vědomostních soutěžích měli v minulém

školním roce žáci v německém jazyce a v soutěžích s přírodovědnou tematikou. Již tradičně škola obesílá matematické soutěže - Klokan, Pythagoriáda, matematický korespondenční seminář.

Do plánu práce školy byly zapracovány úkoly související s environmentálním vzděláváním, výchovou a osvětou. K ekologizaci provozu školy přispěla změna vytápění objektu, žáci přispívají tříděním odpadů ve třídách i organizovaným sběrem. Škola navázala kontakty s Centrem ekologické výchovy SEVER v Horním Maršově.

Škola má zájem, aby se žáci naučili kvalitním způsobem trávit volný čas, a proto jim nabízí i řadu mimoškolních aktivit, zejména zájmových kroužků. Do pěti zájmových útvarů vedených pedagogy je zapojeno 48 % žáků školy (nejvíce do kroužku šachového) a pracuje zde dalších pět zájmových útvarů, které vedou rodiče žáků.

Mateřská škola organizuje v průběhu školního roku řadu kulturních a společenských aktivit (divadelní představení, oslavy svátků, besídky, výlety, vystoupení pro občany Hlušic). Prezentace školy a průběh akcí jsou dokladovány v kronice.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí MŠMT čj. 22 651/2003-21, o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 1. 2003, ze dne 30. 6. 2003, razítko, podpis vrchního ředitele sekce správních činností rozvoje lidských zdrojů
2. Zřizovací listina Základní školy, Hlušice, okres Hradec Králové, vydaná na základě usnesení zastupitelstva čj. 9/2002/a-3 ze dne 23. 9. 2002, zřizovatel obec Hlušice se sídlem Hlušice čp. 51, s účinností od 1. 1. 2003, razítko, podpisy starostky a zástupce starosty obce
3. Výkaz o základní škole Škol (MŠMT) V 3-01 podle stavu k 30. 9. 2003, razítko, podpis ředitele školy
4. Tematické plány učitelů sledovaných předmětů pro školní rok 2003/2004
5. Výroční zpráva Základní školy, Hlušice, okres Hradec Králové za školní rok 2002/2003 schválená pedagogickou radou dne 28. 8. 2003, razítko, podpis ředitele školy
6. Učební plány Základní školy, Hlušice pro školní roky 2000/2001, 2001/2002, 2002/2003 a 2003/2004
7. Vnitřní řád pro žáky - školní rok 2003- 2004
8. Záznamy z jednání pedagogické rady, vedené od 30. 8. 2000
9. Kniha úrazů, vedená od 17. 9. 1996
10. Rozvrh hodin všech tříd a učitelů pro školní rok 2003/2004
11. Protokoly o komisionální zkoušce ve školním roce 2002/2003
12. Záznamy o práci v nepovinných předmětech a zájmových útvarech ve školním roce 2003/2004
13. Třídní výkazy a katalogové listy žáků, vedené ve školním roce 2003/2004
14. Provozní řád základní školy, razítko, podpis ředitele školy, nedatováno

15. Provozní řády odborných učeben (fyzika, výpočetní technika, cvičná kuchyně, dílny, učebna praktických činností, tělocvična), razítko, podpis ředitele školy
16. Organizační řád ZŠ Hlušice ke dni 1. 1. 2003, razítko, podpis ředitele školy
17. Organizační řád pro pedagogické pracovníky ZŠ Hlušice ke dni 1. 1. 2003, razítko, podpis ředitele školy
18. Organizace školního roku 2003-2004, razítko, podpis ředitele školy
19. Organizační struktura Základní škola, Hlušice, okres Hradec Králové platná od 1. 1. 2003, razítko, podpis ředitele školy
20. Přehled úvazků v roce 2003-2004, nedatováno
21. Pracovní náplň výchovného poradce, razítko, podpis ředitele školy, nedatováno
22. Individuální vzdělávací programy čtyř žáků, vedené ve školním roce 2003/2004, podpisy učitelů, rodičů a ředitele školy
23. Pracovní řád pro zaměstnance Základní školy Hlušice s účinností od 1. ledna 2003, razítko, podpis ředitele školy
24. Pracovní plán ZŠ Hlušice, okres Hradec Králové - školní rok 2003- 2004 s přílohami (Koncepční záměry 2001 – 2005, Celoroční plán školy 2002 – 2003, Efektivita vyučovacího procesu, Výchova a vzdělávání, Plán kontrolní činnosti), razítko, podpis ředitele školy
25. Spisový a skartační řád, ze dne 1. 1. 2003
26. Vnitřní platový předpis školy, ze dne 1. 1. 2003, razítko, podpis ředitele školy
27. Prevence šikany, školní rok 2003- 2004, bez podpisu, nedatováno
28. Plán protidrogové prevence – školní rok 2003-2004, podpis protidrogového koordinátora, ze dne 25. září 2003
29. Příkaz ředitele školy k míře vyučovací povinnosti učitelů, ze dne 1. 1. 2003, razítko, podpis ředitele školy
30. Zařazení pracovníků ZŠ Hlušice do platových tříd a stupňů ze dne 1. 1. 2003, razítko, podpis ředitele školy
31. Mzdová inventura pracoviště 591 ZŠ Hlušice ze dne 7/10/03
32. Celoroční plán školy – školní rok 2002- 2003- plnění a analýza, podpis ředitele školy
33. Odborný růst učitelů, další vzdělávání učitelů – školní rok 2003- 2004
34. Plán práce metodického sdružení a předmětové komise - školní rok 2003- 2004
35. Přehled dozorů - školní rok 2003- 2004
36. Kádrové složení školy - školní rok 2003- 2004
37. Třídní knihy, vedené ve školním roce 2003/2004, a vzorky třídních knih, vedených ve školním roce 2002/2003
38. Vzorky žákovských knížek, vedených ve školním roce 2003/2004
39. Vzorky žákovských sešitů, vedených ve školním roce 2003/2004
40. Kontrolní slohové práce z českého jazyka, napsané ve školním roce 2002/2003
41. Vzdělávací program Základní škola, čj. 16 847/96-2, se zpracovanými pozdějšími doplňky čj. 25 018/98-22
42. Řád školní družiny ze dne 18. 11. 2002, razítko, podpis ředitele školy

43. Školní časopis Zpravodaj č. 5
44. Přehledy výchovně vzdělávací práce (1. a 2. oddělení ŠD), vedené ve školním roce 2003/2004, razítka, podpis ředitele školy,
45. Docházkové sešity pro 1. a 2. oddělení ŠD, vedené ve školním roce 2003/2004
46. Zápisové lístky žáků do ŠD ve školním roce 2003/2004, podpisy rodičů, či zákonných zástupců
47. Roční plán práce ŠD, vedený ve školním roce 2003/2004, nedatováno
48. Pracovní náplně - vychovatelka školní družiny, nedatováno, podpisy vychovatelek
49. Podkladová inspekční dokumentace ze dne 23. 9. 2003, podpis ředitele školy
50. Výkaz o mateřské škole ke dni 30. 9. 2003, podpis vedoucí učitelky MŠ
51. Povolení výjimky z počtu dětí ve třídě (pro MŠ) ze dne 20. 10. 2003, razítka, podpisy ředitele školy, starostky obce, pracovníka OŠMT KÚ
52. Provozní řád mateřské školy, nedatováno, podpis vedoucí učitelky MŠ
53. Vnitřní a školní řád mateřské školy ze dne 1. 9. 2003, podpis vedoucí učitelky MŠ
54. Školní vzdělávací plán pro školní rok 2003/2004, podpis vedoucí učitelky MŠ
55. Výroční zpráva za školní rok 2002/2003 ze dne 26. 6. 2003, podpis vedoucí učitelky MŠ
56. Doklady o vzdělání pedagogických pracovníků ve školním roce 2003/2004
57. Evidence docházky zaměstnanců za školní rok 2002/2003, 2003/2004
58. Zápisy z jednání pedagogické rady (MŠ) za školní rok 2002/2003, 2003/2004
59. Zápisy ze schůzek s rodiči ve školním roce 2002/2003, 2003/2004 (MŠ)
60. Kritéria hodnocení zaměstnanců školy, nedatováno, podpis vedoucí učitelky MŠ
61. Záznamy z hospitační činnosti za školní rok 2002/2003
62. Jmenování do funkce vedoucí učitelky MŠ s účinností od 1. 1. 2003, podpis ředitele školy
63. Pracovní náplň vedoucí učitelky, vymezení kompetencí ze dne 2. 1. 2003, podpis ředitele školy
64. Dokumentace tříd MŠ pro školní rok 2003/2004: přehledy docházky dětí, evidenční listy, Přehledy výchovné práce, záznamy o dětech, přihlášky a rozhodnutí o zařazení dětí do mateřské školy, zmocnění rodičů k odvádění dětí.

ZÁVĚR

Personální podmínky základní školy a školní družiny umožňují vzdělávání a výchovu žáků na velmi dobré úrovni, podporují realizaci zvoleného vzdělávacího programu. Vedení školy vytváří dobré pracovní podmínky svým zaměstnancům, zabývá se všemi oblastmi řídicí práce. Složení pedagogického sboru neumožňuje zajistit veškerou výuku kvalifikovanými učiteli, ale dva ze tří nekvalifikovaných pedagogů základní školy a školní družiny si doplňují chybějící vzdělání a i ostatní pedagogové si prohlubují či rozšiřují vzdělání na různých vzdělávacích akcích. Vnitřní a vnější informační systém školy je funkční, spolupráce s obcí je pravidelná.

Úroveň personálních podmínek mateřské školy podporuje osobnostní rozvoj dítěte a poskytuje efektivní uskutečňování předškolního vzdělávání.

Materiálně-technické podmínky základní školy umožňují plnit zvolený vzdělávací program, i když zejména vnitřní zařízení učeben příliš nerozvíjí estetické citění žáků. Vedení školy ve spolupráci se zřizovatelem se koncepčně této oblasti věnují, od poslední inspekce byla realizována řada zlepšení. Rezervou školy je využívání učebních pomůcek a didaktické techniky ve výuce některých předmětů.

Prostorové podmínky a celkové materiální vybavení mateřské školy a školní družiny vytvářejí velmi dobré podmínky pro předškolní a mimoškolní vzdělávání a výchovu, dílčími nedostatky jsou vybavení hracích koutů pro děti mateřské školy a prostorové podmínky pro činnost jednoho oddělení školní družiny.

Rozsah vzdělávání a výchovy v základní škole neodpovídá úplně zvolenému vzdělávacímu programu, v učebním plánu je o jednu hodinu redukována výuka výtvarné výchovy na druhém stupni. Kvalitně vedená povinná dokumentace poskytuje dostatek informací o průběhu i výsledcích výchovně-vzdělávacího procesu. Úroveň organizace vyučovacích jednotek, výběru metod a forem výuky i aktivizace žáků byla ve sledovaných předmětech a skupinách předmětů vyrovnaná, velmi dobrá. Výrazně pozitivně se jeví interakce mezi učiteli a žáky i žáky navzájem, ve škole se projevovalo příznivé klima. Rezervou ve zhlédnuté výuce byly častá eliminace závěrečného shrnutí probraného učiva, malá možnost relaxace žáků hlavně druhého stupně ve vyučovacích jednotkách a všech žáků i učitelů o přestávkách. Výchovně-vzdělávací činnosti ŠD navazují na zvolený vzdělávací program a rozvíjejí jej. Vychovatelky ŠD se podílejí spolu s učiteli na harmonickém rozvoji osobnosti žáků.

Plánování a přípravy vzdělávací činnosti v mateřské škole mají velmi dobrou úroveň, dílčí záměry předškolního vzdělávání jsou plánovány vzhledem ke schopnostem dětí. Způsob organizace sledovaných činností, zvolené metody a formy práce odpovídaly věkovým zvláštnostem dětí. V průběhu sledovaných činností převládaly frontální metody nad skupinovými. Motivace, taktní hodnocení a vstřícný přístup učitelů k dětem vytvářely v mateřské škole pohodovou atmosféru. Interakce a komunikace je na velmi dobré úrovni. Mateřská škola vytváří velmi dobré podmínky pro spolupráci s rodiči a veřejností.

Základní škola, Hlušice, okres Hradec Králové realizuje svou výchovně-vzdělávací funkci v základní škole, v mateřské škole i ve školní družině na velmi dobré úrovni.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Svatava Fejglová	.....
Členové týmu	Mgr. Radomíra Bartošová	.....
	Mgr. Pavel Baštář	.....
	Mgr. Bc. Květoslava Dřevíková	.....
	Miloslava Havlíčková	

V Hradci Králové dne 26. listopadu 2003

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 28. listopadu 2003

Razítko

Ředitel školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Zdeněk Pšenička	Zdeněk Pšenička - podpis

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Vocelova 1338, 500 02 Hradec Králové. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství KÚ Královéhradeckého, OŠMT, Wonkova 1142 500 02 Hradec Králové	2003-12-15	09-1075/03-5170
Zřizovatel Obec Hlušice, 503 56 Hlušice 51	2003-12-15	09-1075/03-5170 09-1093/03-5170

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.